

Τρίτη 12 Φεβρουαρίου 2019

P8_TA(2019)0082

Ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων**Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2019 σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2009/128/ΕΚ σχετικά με την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων (2017/2284(INI))**

(2020/C 449/07)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την οδηγία 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τον καθορισμό πλαισίου κοινοτικής δράσης με σκοπό την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων ⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 850/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τους έμμονους οργανικούς ρύπους και την τροποποίηση της οδηγίας 79/117/ΕΟΚ ⁽²⁾,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Φεβρουαρίου 2005, για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων μέσα ή πάνω στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής και ζωικής προέλευσης και για την τροποποίηση της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τα ανώτατα όρια καταλοίπων) ⁽³⁾,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 191 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2006 για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ ⁽⁴⁾,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁵⁾,
- έχοντας υπόψη την ευρωπαϊκή έκθεση αξιολόγησης της εφαρμογής του κανονισμού και τα σχετικά παραρτήματά της, όπως δημοσιεύτηκε από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Κοινοβουλευτικής Έρευνας (EYKE) τον Απρίλιο του 2018,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου ⁽⁶⁾,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 98/24/ΕΚ του Συμβουλίου, της 7ης Απριλίου 1998, για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία από κινδύνους οφειλομένους σε χημικούς παράγοντες ⁽⁷⁾ και την οδηγία 2004/37/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους ή μεταλλαξιογόνους παράγοντες κατά την εργασία ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 71.⁽²⁾ ΕΕ L 158 της 30.4.2004, σ. 7.⁽³⁾ ΕΕ L 70 της 16.3.2005, σ. 1.⁽⁴⁾ ΕΕ L 136 της 29.5.2007, σ. 3.⁽⁵⁾ ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 1.⁽⁶⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 608.⁽⁷⁾ ΕΕ L 131 της 5.5.1998, σ. 11.⁽⁸⁾ ΕΕ L 229 της 29.6.2004, σ. 23.

Τρίτη 12 Φεβρουαρίου 2019

- έχοντας υπόψη την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (οδηγία περί οικοτόπων) ⁽¹⁾ και την οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (οδηγία για τα άγρια πτηνά) ⁽²⁾,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου, της 3ης Νοεμβρίου 1998, σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης ⁽³⁾,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων ⁽⁴⁾,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2009/90/ΕΚ της Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 2009, για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τη χημική ανάλυση και παρακολούθηση της κατάστασης των υδάτων, σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2009/127/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/42/ΕΚ σχετικά με τα μηχανήματα για την εφαρμογή φυτοφαρμάκων ⁽⁶⁾,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2013/39/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Αυγούστου 2013, για την τροποποίηση των οδηγιών 2000/60/ΕΚ και 2008/105/ΕΚ όσον αφορά τις ουσίες προτεραιότητας στον τομέα της πολιτικής των υδάτων ⁽⁷⁾,
- έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (COM(2018)0392),
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Η γεωργία και η αειφόρος διαχείριση των υδάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (SWD(2017)0153),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 12ης Ιουλίου 2006 προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυτοφαρμάκων» (COM(2006)0373 — SEC(2006)0894 — SEC(2006)0895 — SEC(2006)0914) ⁽⁸⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 7ης Ιουνίου 2016, σχετικά με την ενίσχυση της καινοτομίας και της οικονομικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της μελλοντικής ευρωπαϊκής διαχείρισης γεωργικών εκμεταλλεύσεων ⁽⁹⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 7ης Ιουνίου 2016, σχετικά με τις τεχνολογικές λύσεις για τη βιώσιμη γεωργία στην ΕΕ ⁽¹⁰⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Φεβρουαρίου 2017 σχετικά με τα χαμηλού κινδύνου φυτοφάρμακα βιολογικής προέλευσης ⁽¹¹⁾,
- έχοντας υπόψη τα ψηφίσματά του της 24ης Οκτωβρίου 2017 σχετικά με το σχέδιο εκτελεστικού κανονισμού της Επιτροπής για την ανανέωση της έγκρισης της δραστικής ουσίας glyphosate σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά, και την τροποποίηση του παραρτήματος του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 540/2011 ⁽¹²⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 1ης Μαρτίου 2018 σχετικά με τις προοπτικές και τις προκλήσεις για τον τομέα της μελισσοκομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽¹³⁾,

⁽¹⁾ ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7.

⁽²⁾ ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7.

⁽³⁾ ΕΕ L 330 της 5.12.1998, σ. 32.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 201 της 1.8.2009, σ. 36.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 310 της 25.11.2009, σ. 29.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 226 της 24.8.2013, σ. 1.

⁽⁸⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex:52006DC0372>

⁽⁹⁾ ΕΕ C 86 της 6.3.2018, σ. 62.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ C 86 της 6.3.2018, σ. 51.

⁽¹¹⁾ ΕΕ C 252 της 18.7.2018, σ. 184.

⁽¹²⁾ ΕΕ C 346 της 27.9.2018, σ. 117.

⁽¹³⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2018)0057.

Τρίτη 12 Φεβρουαρίου 2019

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα ⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη ευρωπαϊκή αξιολόγηση εφαρμογής σχετικά με την οδηγία 2009/128/ΕΚ σχετικά με τον καθορισμό πλαισίου κοινοτικής δράσης με σκοπό την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων καθώς και την έκθεση που δημοσίευσε η Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (EPRS) στις 15 Οκτωβρίου 2018,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1185/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τις στατιστικές για τα γεωργικά φάρμακα ⁽²⁾,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1185/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τις στατιστικές για τα γεωργικά φάρμακα (COM(2017)0109),
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση 2014 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Ενσωμάτωση των στόχων της πολιτικής υδάτων της ΕΕ στην ΚΓΠ: μερικώς επιτυχής»,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 2017 σχετικά με τα εθνικά σχέδια δράσης των κρατών μελών και την πρόοδο της εφαρμογής της οδηγίας 2009/128/ΕΚ σχετικά με την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων (COM(2017)0587),
- έχοντας υπόψη την έκθεση επισκόπησης του Οκτωβρίου 2017 της Γενικής Διεύθυνσης Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων της Επιτροπής (ΓΔ SANTE) σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων των κρατών μελών για την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων βάσει της οδηγίας 2009/128/ΕΚ ⁽³⁾,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 22ας Νοεμβρίου 2016, με τίτλο «Επόμενα βήματα για ένα βιώσιμο ευρωπαϊκό μέλλον -Ευρωπαϊκή δράση για την αειφορία» (COM(2016)0739),
- έχοντας υπόψη το 7ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον ⁽⁴⁾,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του ΟΗΕ του 2017 του Ειδικού Εισηγητή για το δικαίωμα διατροφής που εκπονήθηκε σύμφωνα με τις αποφάσεις 6/2, 31/10 και 32/8 του Συμβουλίου Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ ⁽⁵⁾,
- έχοντας υπόψη το σχέδιο εφαρμογής σχετικά με την ενίσχυση της διαθεσιμότητας των φυτοπροστατευτικών προϊόντων χαμηλού κινδύνου και την επίτευξη της εφαρμογής ολοκληρωμένης καταπολέμησης των επιβλαβών οργανισμών στα κράτη μέλη, που εκπονήθηκε από την ομάδα εμπειρογνομόνων για τη βιώσιμη φυτοπροστασία και εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 28 Ιουνίου 2016 ⁽⁶⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα της γαλλικής Γερουσίας της 19 Μαΐου 2017 σχετικά με τον περιορισμό της χρήσης φυτοφαρμάκων στην Ευρωπαϊκή Ένωση ⁽⁷⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα της 16ης Ιανουαρίου 2019 σχετικά με την ενωσιακή διαδικασία έγκρισης φυτοφαρμάκων ⁽⁸⁾,
- έχοντας υπόψη την επιστημονική μελέτη σχετικά με τη βιομάζα ιπτάμενων εντόμων που δημοσιεύθηκε στις 18 Οκτωβρίου 2017 ⁽⁹⁾,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του κανονισμού του, καθώς και το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο ε) και το παράρτημα 3 της απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων της 12ης Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με τη διαδικασία εξουσιοδότησης της εκπόνησης εκθέσεων πρωτοβουλίας,

⁽¹⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2018)0356.

⁽²⁾ ΕΕ L 324 της 10.12.2009, σ. 1

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=114

⁽⁴⁾ ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 171.

⁽⁵⁾ <http://www.pan-uk.org/site/wp-content/uploads/United-Nations-Report-of-the-Special-Rapporteur-on-the-right-to-food.pdf>

⁽⁶⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10041-2016-ADD-1/en/pdf>

⁽⁷⁾ <http://www.senat.fr/leg/ppr16-477.html>

⁽⁸⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2019)0023.

⁽⁹⁾ Caspar A. Hallmann κ.α., «More than 75 % decline over 27 years in total flying insect biomass in protected areas», PLOS, 18 Οκτωβρίου 2017 — <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0185809>

Τρίτη 12 Φεβρουαρίου 2019

- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου (A8-0045/2019),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία 2009/128/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων (στο εξής «η οδηγία») προβλέπει μια σειρά ενεργειών για την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων, με τη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων της χρήσης γεωργικών φαρμάκων στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον και την προώθηση της χρησιμοποίησης Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Επιβλαβών Οργανισμών (IPM) και εναλλακτικών προσεγγίσεων ή τεχνικών φυτοπροστασίας, όπως οι μη χημικές εναλλακτικές λύσεις και τα χαμηλού κινδύνου φυτοπροστατευτικά προϊόντα όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, προκειμένου να μειωθεί η εξάρτηση από τα γεωργικά φάρμακα και να διασφαλιστούν η ανθρώπινη υγεία και η υγεία των ζώων και το περιβάλλον·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία αποτελεί πολύτιμο εργαλείο για να εξασφαλιστεί ότι το περιβάλλον, τα οικοσυστήματα και η ανθρώπινη υγεία είναι καλά προστατευμένα από τις επικίνδυνες ουσίες στα φυτοφάρμακα, ενώ παράλληλα παρέχει βιώσιμες και οικολογικές λύσεις για μια ευρύτερη και πιο διαφοροποιημένη εργαλειοθήκη για την εξάλειψη και την πρόληψη απωλειών που προκαλούνται από επιβλαβείς οργανισμούς, ασθένειες, ζιζάνια και χωροκατακτητικά ξένα είδη και από την καταπολέμηση της της αυξανόμενης ανθεκτικότητας των παθογόνων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πλήρης και ολοκληρωμένη εφαρμογή της οδηγίας αποτελεί προϋπόθεση για την επίτευξη υψηλού βαθμού προστασίας και τη μετάβαση προς μια βιώσιμη γεωργία, την παραγωγή ασφαλών και υγιεινών τροφίμων και για ένα μη τοξικό περιβάλλον που εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του ανθρώπου και των ζώων·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ενώ η IPM μπορεί να συμβάλει στην πρόληψη των απωλειών παραγωγής που προκαλούνται από επιβλαβείς οργανισμούς, οι κύριοι στόχοι της είναι να επιτρέψει στους χρήστες φυτοφαρμάκων να στραφούν σε πρακτικές και προϊόντα με τον χαμηλότερο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, όπως αναφέρεται στο άρθρο 14 της οδηγίας· σημειώνει ότι, σε κάθε περίπτωση, πολλές μελέτες έχουν δείξει ότι η χρήση φυτοφαρμάκων μπορεί να μειωθεί σημαντικά χωρίς αρνητικές επιπτώσεις στην παραγωγή·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία πρέπει να εξεταστεί σε συνδυασμό με τις άλλες δύο βασικές νομοθετικές πράξεις που καλύπτουν τον συνολικό κύκλο ζωής ενός γεωργικού φαρμάκου, αρχίζοντας από τη διάθεση του στην αγορά (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009) και φτάνοντας έως τον καθορισμό μέγιστων επιπέδων καταλοίπων (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005)· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι, συνεπώς, αδύνατο να επιτευχθεί ο στόχος της οδηγίας για προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από τους κινδύνους που συνδέονται με τη χρήση γεωργικών φαρμάκων, εάν δεν υλοποιηθεί πλήρως και δεν επιβληθεί δεόντως το σύνολο της δέσμης μέτρων για τα γεωργικά φάρμακα·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι, προκειμένου να μειωθούν οι κίνδυνοι και οι επιπτώσεις της χρήσης γεωργικών φαρμάκων στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να αντιμετωπίσουν το ζήτημα των παραποιημένων και των παράνομων φυτοφαρμάκων, καθώς και το ανησυχητικό πρόβλημα των εισαγόμενων γεωργικών προϊόντων που έχουν υποστεί επεξεργασία με χημικές ουσίες οι οποίες είτε έχουν απαγορευθεί είτε υπόκεινται σε περιορισμούς στην ΕΕ·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τρέχουσες πρακτικές της Επιτροπής και των κρατών μελών όσον αφορά την έγκριση δραστικών ουσιών και την αδειοδότηση προϊόντων φυτοπροστασίας δεν συνάδουν με τους στόχους και τον σκοπό της οδηγίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι τρέχουσες πρακτικές εμποδίζουν την επίτευξη του υψηλότερου δυνατού επιπέδου προστασίας και την πραγμάτωση της μετάβασης προς έναν βιώσιμο γεωργικό τομέα και ένα μη τοξικό περιβάλλον·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, είναι σαφές ότι η εφαρμογή της οδηγίας δεν είναι επαρκώς ευθυγραμμισμένη με τις σχετικές πολιτικές της ΕΕ στον τομέα των γεωργικών φαρμάκων, της γεωργίας και της βιώσιμης ανάπτυξης, κυρίως αλλά όχι αποκλειστικά με την κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) και τον κανονισμό για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία, καθώς και σχετικές δράσεις σε επίπεδο ΕΕ, έχει σημαντικό δυναμικό να ενισχύσει περαιτέρω και να προσθέσει αξία στις εθνικές προσπάθειες και δράσεις στον γεωργικό τομέα και να ενισχύσει την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι το τρέχον κανονιστικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων δεδομένων, σχεδιάστηκε για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των χημικών φυτοπροστατευτικών προϊόντων και, ως εκ τούτου, δεν είναι κατάλληλο για βιολογικές δραστικές ουσίες και προϊόντα χαμηλού κινδύνου· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό το ακατάλληλο πλαίσιο επιβραδύνει σημαντικά την είσοδο στην αγορά βιολογικών φυτοπροστατευτικών προϊόντων χαμηλού κινδύνου, αποτρέποντας συχνά τους αιτούντες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάσταση αυτή εμποδίζει την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα της γεωργίας της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ως αποτέλεσμα, πάνω από 60 δραστικές ουσίες που έχουν χαρακτηριστεί από την Επιτροπή ως υποψήφιες προς υποκατάσταση δεν έχουν αντικατασταθεί, λόγω της έλλειψης ασφαλέστερων εναλλακτικών λύσεων, συμπεριλαμβανομένων βιολογικών δραστικών ουσιών χαμηλού κινδύνου·

Τρίτη 12 Φεβρουαρίου 2019

- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει έλλειψη διαθεσιμότητας φυτοπροστατευτικών προϊόντων χαμηλού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων βιολογικών φυτοπροστατευτικών προϊόντων· λαμβάνοντας υπόψη ότι μόνο 13 ουσίες, εκ των οποίων 12 ήταν βιολογικές, από τις σχεδόν 500 που διατίθενται στην αγορά της ΕΕ, έχουν εγκριθεί ως δραστικές ουσίες χαμηλού κινδύνου· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανεπαρκής εφαρμογή της οδηγίας έχει εκ των πραγμάτων δημιουργήσει άνισους όρους ανταγωνισμού στην Ευρώπη με αποκλίνουσες εθνικές πρακτικές που εμποδίζουν τη βέλτιστη διάθεση βιώσιμων εναλλακτικών στην αγορά· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτή η κατάσταση έχει δυσχεράνει την επαρκή διείσδυση εναλλακτικών μη χημικών προϊόντων χαμηλού κινδύνου στην αγορά της ΕΕ, μειώνοντας την ελκυστικότητά τους για τους γεωργούς, οι οποίοι μπορούν αντίθετα να επιλέξουν οικονομικότερες εναλλακτικές βραχυπρόθεσμα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη διαθεσιμότητας φυτοπροστατευτικών προϊόντων χαμηλού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων βιολογικών, εμποδίζει την ανάπτυξη και την εφαρμογή της ολοκληρωμένης διαχείρισης επιβλαβών οργανισμών (IPM)·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βιολογική γεωργία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο ως σύστημα με χαμηλή εισροή φυτοφαρμάκων και θα πρέπει να ενθαρρυνθεί περαιτέρω·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν ολόένα και περισσότερα στοιχεία για την συνεχιζόμενη μαζική μείωση του πληθυσμού των εντόμων στην Ευρώπη, η οποία συνδέεται με τα σημερινά επίπεδα χρήσης φυτοφαρμάκων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η παρατηρούμενη αισθητή μείωση του αριθμού των εντόμων έχει αρνητικές επιπτώσεις σε ολόκληρο το οικοσύστημα και στη βιολογική πολυμορφία, αλλά και στον γεωργικό τομέα και στη μελλοντική οικονομική ευημερία και την απόδοσή του·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρώπη βρίσκεται σήμερα σε ένα σταυροδρόμι που θα καθορίσει το μέλλον του γεωργικού τομέα και τις δυνατότητες της Ένωσης να επιτευχθεί ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων, κυρίως μέσω της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ συνοδεύεται από σημαντικό δυναμικό ενίσχυσης του εξορθολογισμού και της εναρμόνισης των πολιτικών, καθώς και της εφαρμογής της οδηγίας και της διευκόλυνσης της μετάβασης προς πιο περιβαλλοντικά βιώσιμες γεωργικές πρακτικές·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρήση συμβατικών φυτοπροστατευτικών προϊόντων αποτελεί ολόένα και περισσότερο αντικείμενο δημόσιου διαλόγου, λόγω των ενδεχόμενων κινδύνων που εγκυμονούν για την ανθρώπινη υγεία, την υγεία των ζώων και το περιβάλλον·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι σημαντικό να προωθηθεί η ανάπτυξη εναλλακτικών διαδικασιών ή τεχνικών προκειμένου να μειωθεί η εξάρτηση από τα συμβατικά γεωργικά φάρμακα και να αντιμετωπιστεί η αυξανόμενη ανθεκτικότητα στα συμβατικά φυτοπροστατευτικά προϊόντα·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 υποχρεώνει το Συμβούλιο να εξασφαλίσει ότι οι κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης, όπως αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1782/2003, της 29ης Σεπτεμβρίου 2003, για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής και για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς⁽¹⁾, συμπεριλαμβάνουν τις αρχές της ολοκληρωμένης διαχείρισης των επιβλαβών οργανισμών, συμπεριλαμβανομένων ορθών πρακτικών φυτοπροστασίας και μη χημικών μεθόδων φυτοπροστασίας και διαχείρισης καλλιεργειών και επιβλαβών οργανισμών·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή της ολοκληρωμένης διαχείρισης των επιβλαβών οργανισμών είναι υποχρεωτική στην Ένωση σύμφωνα με την οδηγία· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη και οι τοπικές αρχές θα πρέπει να δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στην ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων, συμπεριλαμβανομένων των εναλλακτικών λύσεων φυτοπροστασίας χαμηλού κινδύνου·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν μπορεί να επιτευχθεί «ορθολογική χρήση» των γεωργικών φαρμάκων, εάν δεν ληφθεί υπόψη η έκθεση του ανθρώπου σε συνδυασμούς δραστικών ουσιών και εκδόχων, καθώς και η σωρευτική και ενδεχόμενη αιθροιστική και συνεργειακή επίδρασή τους στην ανθρώπινη υγεία·

Κύρια συμπεράσματα

1. υπενθυμίζει τους ειδικούς στόχους της θεματικής στρατηγικής για την αειφόρο χρήση των γεωργικών φαρμάκων όπως, μεταξύ άλλων, η ελαχιστοποίηση των κινδύνων που εγκυμονεί η χρήση γεωργικών φαρμάκων για την υγεία και το περιβάλλον· οι βελτιωμένοι έλεγχοι της χρήσης και της διανομής φυτοφαρμάκων· η μείωση των επιπέδων βλαβερών δραστικών ουσιών, μεταξύ άλλων με την αντικατάσταση των πιο επικίνδυνων από ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, ενδεχομένως μη χημικές· η ενθάρρυνση καλλιεργειών χαμηλών εισροών ή καλλιεργειών χωρίς χρήση φυτοφαρμάκων· και η καθιέρωση ενός διαφανούς συστήματος αναφοράς και παρακολούθησης της προόδου προς την εκπλήρωση των στόχων της στρατηγικής, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης κατάλληλων δεικτών·

⁽¹⁾ ΕΕ L 270 της 21.10.2003, σ. 1.

Τρίτη 12 Φεβρουαρίου 2019

2. θεωρεί ουσιώδη την αξιολόγηση της εφαρμογής της οδηγίας σε συνδυασμό με τη γενική πολιτική της ΕΕ για τα φυτοφάρμακα, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων που καθορίζονται στον κανονισμό για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 (κανονισμός για τα βιοκτόνα)⁽¹⁾, τον κανονισμό για τα ανώτατα όρια καταλοίπων και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002 (γενική νομοθεσία για τα τρόφιμα)⁽²⁾.

3. εκφράζει τη λύπη του διότι, παρά τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί, ο συνολικός βαθμός προόδου των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή είναι ανεπαρκής προκειμένου να επιτευχθούν οι βασικοί στόχοι της οδηγίας και να αποδεσμευτεί το πλήρες δυναμικό της για μείωση των συνολικών κινδύνων που προκύπτουν από τη χρήση φυτοφαρμάκων, παράλληλα με τη μείωση της εξάρτησης από τα φυτοφάρμακα, την προώθηση της μετάβασης προς οικολογικά βιώσιμες και ασφαλείς τεχνικές φυτοπροστασίας και για την επίτευξη των επειγόντως αναγκαίων βελτιώσεων στον τομέα του περιβάλλοντος και της υγείας που η οδηγία είχε σχεδιαστεί ειδικά να επιφέρει· εκφράζει τη λύπη του για την τριετή καθυστέρηση της υποβολής της έκθεσης υλοποίησης της οδηγίας από την Επιτροπή·

4. τονίζει ότι η εφαρμογή της οδηγίας πρέπει να είναι πλήρης και να καλύπτει όλες τις απαιτούμενες πτυχές και ότι η μερική εφαρμογή, δηλαδή η εφαρμογή ορισμένων στοιχείων, αλλά όχι άλλων, δεν επαρκεί για να επιτευχθεί ο πρωταρχικός στόχος της οδηγίας, δηλαδή η επίτευξη βιώσιμης χρήσης των φυτοφαρμάκων· υπογραμμίζει το γεγονός ότι η εφαρμογή των πρακτικών IPM, όπως οι μη χημικές εναλλακτικές λύσεις και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα χαμηλού κινδύνου διαδραματίζει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στις προσπάθειες για την επίτευξη αυτού του στόχου·

5. σημειώνει ότι η έκθεση προόδου της Επιτροπής για το 2017 1α καταδεικνύει σημαντικά κενά στα εθνικά σχέδια δράσης (ΕΣΔ) των κρατών μελών, γεγονός που υποδηλώνει μικρότερο βαθμό δέσμευσης για την προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας σε κάποιες χώρες, το οποίο θα μπορούσε ενδεχομένως να οδηγήσει σε αθέμιτο ανταγωνισμό και να υπονομεύσει την ενιαία αγορά· διατηρεί το δικαίωμα να παραπέμπει τα κράτη μέλη που δεν συμμορφώνονται στον επίτροπο τον αρμόδιο για τον ανταγωνισμό·

6. εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι το 80 % περίπου των ΕΣΔ των κρατών μελών δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με το πώς θα ποσοτικοποιηθεί η επίτευξη πολλών από τους στόχους, ιδίως όσον αφορά τους στόχους για τα μέτρα IPM και τα μέτρα προστασίας των υδάτων· τονίζει ότι αυτό περιπλέκει σε μεγάλο βαθμό τη διαδικασία μέτρησης της προόδου που σημειώνουν τα κράτη μέλη όσον αφορά την επίτευξη των βασικών στόχων και σκοπών της οδηγίας·

7. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι τα ΕΣΔ είναι ασυνεπή όσον αφορά τον καθορισμό ποσοτικών στόχων, μέτρων και χρονοδιαγραμμάτων για τους διάφορους τομείς δράσης, κάτι που καθιστά αδύνατη την αξιολόγηση της σημειωθείσας προόδου· αποδοκιμάζει το γεγονός ότι μόνο πέντε ΕΣΔ θέτουν μετρήσιμους στόχους υψηλού επιπέδου, εκ των οποίων τα τέσσερα αφορούν τη μείωση του κινδύνου και ένα τη μείωση της χρήσης· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι μόνο 11 κράτη μέλη έχουν παρουσιάσει αναθεωρημένο ΕΣΔ έως σήμερα, παρότι η προθεσμία αναθεώρησης έληγε στο τέλος του 2017·

8. εκφράζει την απογοήτευσή του για το γεγονός ότι σε πολλά κράτη μέλη δεν υπάρχει επαρκής δέσμευση στις πρακτικές της IPM, με βάση της οκτώ αρχές της και με την απόδοση προτεραιότητας σε μη χημικές εναλλακτικές λύσεις στα φυτοφάρμακα· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι μία από τις κύριες προκλήσεις όσον αφορά την εφαρμογή της IPM, η οποία αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της οδηγίας, φαίνεται να είναι η υφιστάμενη έλλειψη κατάλληλων εργαλείων και μεθόδων ελέγχου για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης στα κράτη μέλη, καθώς και σαφών κανόνων και κατευθυντήριων γραμμών· υπογραμμίζει το γεγονός ότι η σφαιρική εφαρμογή της IPM αποτελεί ένα από τα βασικά μέτρα για τη μείωση της εξάρτησης από τη χρήση φυτοφαρμάκων στη βιώσιμη γεωργία, η οποία είναι φιλική προς το περιβάλλον, οικονομικά βιώσιμη και κοινωνικά υπεύθυνη και συμβάλλει στην επισιτιστική ασφάλεια της Ευρώπης, ενισχύοντας παράλληλα τη βιοποικιλότητα και την υγεία ανθρώπων και ζώων, ενισχύοντας την αγροτική οικονομία και μειώνοντας το κόστος για τους αγρότες με διευκόλυνση της υιοθέτησης από την αγορά μη χημικών εναλλακτικών λύσεων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων χαμηλού κινδύνου στις διάφορες ευρωπαϊκές ζώνες· τονίζει ότι χρειάζονται πρόσθετα οικονομικά κίνητρα και εκπαιδευτικά μέτρα για να ενισχυθεί η αποδοχή των πρακτικών της IPM από επιμέρους γεωργικές εκμεταλλεύσεις·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων (ΕΕ L 167 της 27.6.2012, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1).

Τρίτη 12 Φεβρουαρίου 2019

9. θεωρεί ότι η IPM αποτελεί πολύτιμο εργαλείο για τους γεωργούς στην προσπάθειά τους να καταπολεμήσουν τους επιβλαβείς οργανισμούς και τις ασθένειες και να διασφαλίσουν την απόδοση της παραγωγής· σημειώνει ότι η μεγαλύτερη χρήση της IPM εξυπηρετεί διπλό σκοπό, συγκεκριμένα την ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας και τη μείωση του κόστους που βαρύνει τους γεωργούς για τη μετάβαση σε πιο βιώσιμες εναλλακτικές και τη μείωση της χρήσης συμβατικών φυτοφαρμάκων· πιστεύει ότι χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια για την ενθάρρυνση της εφαρμογής της IPM μέσω έρευνας και των συμβουλευτικών φορέων των κρατών μελών· υπενθυμίζει ότι η IPM μπορεί να έχει καθοριστικό ρόλο στη μείωση των ποσοτήτων και των ποικιλιών των φυτοφαρμάκων που χρησιμοποιούνται·

10. επισημαίνει ότι, στο πλαίσιο της εργαλειοθήκης IPM, ο βιολογικός έλεγχος περιλαμβάνει την ενίσχυση ή την εισαγωγή ωφέλιμων ειδών που είναι θηρευτές των επιβλαβών ειδών και έτσι ελέγχουν τον πληθυσμό τους, διατηρώντας χαμηλό τον αριθμό τους· δίνει έμφαση, κατά συνέπεια, στη σημασία της προτίμησης των ορθολογικών βιολογικών, φυσικών και άλλων μεθόδων χωρίς χημικά μέσα έναντι των χημικών φυτοφαρμάκων, εφόσον εξασφαλίζουν ικανοποιητικό έλεγχο των επιβλαβών οργανισμών· τονίζει επίσης ότι είναι σημαντικό τα χημικά φυτοφάρμακα να εφαρμόζονται επιλεκτικά και στοχευμένα, διαφορετικά υπάρχει κίνδυνος εξόντωσης των ωφέλιμων παραγόντων ελέγχου των επιβλαβών οργανισμών, με αποτέλεσμα οι καλλιέργειες να είναι πιο επιρρεπείς σε μελλοντικές επιθέσεις·

11. ανησυχεί για το γεγονός ότι έχει σημειωθεί ελάχιστη πρόοδος όσον αφορά την προώθηση και την κινητροδότηση της καινοτομίας, της ανάπτυξης και της υιοθέτησης εναλλακτικών λύσεων χαμηλής επικινδυνότητας και μη χημικών ουσιών σε σχέση με τα συμβατικά φυτοφάρμακα· παρατηρεί ότι ελάχιστα ΕΣΔ περιέχουν κίνητρα για την καταχώριση τέτοιων εναλλακτικών προϊόντων και μεθόδων· υπογραμμίζει ότι οι ήσσονος σημασίας χρήσεις είναι ιδιαίτερες ευπαθείς εξαιτίας της έλλειψης των σχετικών δραστικών ουσιών·

12. υπογραμμίζει ότι η βιώσιμη και υπεύθυνη χρήση των φυτοφαρμάκων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκριση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων·

13. εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη διαθεσιμότητας δραστικών ουσιών και φυτοπροστατευτικών προϊόντων χαμηλού κινδύνου, η οποία οφείλεται κυρίως στη μακρά διαδικασία αξιολόγησης, αδειοδότησης και καταχώρισης, κάτι που οφείλεται εν μέρει στο γεγονός ότι το συντομότερο χρονικό πλαίσιο έγκρισης των 120 ημερών για τέτοιες περιπτώσεις σπάνια τηρείται σε επίπεδο κράτους μέλους· τονίζει ότι η σημερινή κατάσταση δεν συνάδει με τις αρχές της προώθησης και της εφαρμογής της IPM και τονίζει τη σημασία της διαθεσιμότητας φυτοφαρμάκων χαμηλού κινδύνου, της επαρκούς έρευνας και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών στο εσωτερικό και μεταξύ των κρατών μελών ώστε να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες της IPM· θεωρεί ότι μια ταχύτερη διαδικασία έγκρισης θα ωθούσε τη βιομηχανική έρευνα στην ανάπτυξη νέων δραστικών ουσιών χαμηλού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων καινοτόμων ουσιών χαμηλού κινδύνου, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής διάθεση φυτοπροστατευτικών εργαλείων στους γεωργούς, η δυνατότητα ταχύτερης μετάβασης σε βιώσιμα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και η αύξηση της αποδοτικότητας της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας·

14. υπενθυμίζει ότι η αυξημένη ανθεκτικότητα στα φυτοφάρμακα οδηγεί σε αύξηση της χρήσης και σε μεγαλύτερη εξάρτηση· επισημαίνει ότι η μεγαλύτερη χρήση φυτοφαρμάκων και η εξάρτηση από αυτά συνεπάγονται υψηλό κόστος για τους γεωργούς, τόσο λόγω του υψηλού κόστους των εισροών όσο και λόγω της μείωσης της απόδοσης ως αποτέλεσμα της εξάντλησης του εδάφους και της υποβάθμισης της ποιότητάς του·

15. επισημαίνει ότι η αυξημένη διαθεσιμότητα φυτοπροστατευτικών προϊόντων χαμηλού κινδύνου στην αγορά θα μειώνει τον κίνδυνο ανθεκτικότητας στα δραστικά συστατικά, καθώς και τις συνέπειες στα μη στοχευόμενα είδη που σχετίζονται με τα συνήθη φυτοπροστατευτικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται·

16. επισημαίνει, στο πλαίσιο αυτό, ότι η ανθεκτικότητα στις δραστικές ουσίες των φυτοφαρμάκων είναι βιολογικά αναπόφευκτη στους ταχέως αναπαραγόμενους επιβλαβείς οργανισμούς και στις ασθένειες και αποτελεί όλο και μεγαλύτερο πρόβλημα· τονίζει, ως εκ τούτου, ότι οι ορθολογικές βιολογικές, φυσικές και άλλες μέθοδοι χωρίς χημικά μέσα πρέπει να προτιμώνται έναντι των χημικών φυτοφαρμάκων, εφόσον εξασφαλίζουν ικανοποιητικό έλεγχο των επιβλαβών οργανισμών· υπενθυμίζει ότι τα χημικά φυτοφάρμακα θα πρέπει να χρησιμοποιούνται επιλεκτικά και με στοχευμένο τρόπο· τονίζει ότι, σε διαφορετική περίπτωση, υπάρχει κίνδυνος να εξαφανιστούν αυτοί οι ωφέλιμοι παράγοντες ελέγχου των επιβλαβών οργανισμών, καθιστώντας τις καλλιέργειες πιο ευαίσθητες σε μελλοντικές επιθέσεις·

17. επισημαίνει περαιτέρω ότι η βέλτιστη μείωση του όγκου των φυτοφαρμάκων είναι πιθανόν να προκύψει από συστηματικές αλλαγές που μειώνουν την ευαισθησία σε επιθέσεις επιβλαβών οργανισμών, ευνοούν τη δομική και βιολογική ποικιλομορφία έναντι των μονοκαλλιεργειών και της συνεχούς καλλιέργειας, και μειώνουν την ανθεκτικότητα των επιβλαβών οργανισμών στις δραστικές ουσίες· επισημαίνει, επομένως, την ανάγκη να βρεθούν στο επίκεντρο της προσοχής, να χρηματοδοτηθούν και να ενσωματωθούν οι αγροοικολογικές μέθοδοι που αυξάνουν τη συνολική ανθεκτικότητα του γεωργικού συστήματος στους επιβλαβείς οργανισμούς·

Τρίτη 12 Φεβρουαρίου 2019

18. τονίζει ότι η ΚΓΠ στην παρούσα μορφή της δεν ενθαρρύνει και δεν κινητροδοτεί επαρκώς τη μείωση της εξάρτησης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων από τα φυτοφάρμακα και την υιοθέτηση βιολογικών τεχνικών παραγωγής· θεωρεί ότι απαιτούνται ειδικά μέσα πολιτικής για την ΚΓΠ μετά το 2020, προκειμένου να διευκολυνθεί η αλλαγή της συμπεριφοράς των γεωργών όσον αφορά τη χρήση των φυτοφαρμάκων·

19. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η πρόταση της Επιτροπής για τη νέα ΚΓΠ μετά το 2020 δεν ενσωματώνει την αρχή της IPM στις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης που αναφέρονται στο παράρτημα III της εν λόγω πρότασης· τονίζει ότι η έλλειψη σύνδεσης μεταξύ της οδηγίας και του νέου μοντέλου ΚΓΠ θα εμποδίσει ουσιαστικά τη μείωση της εξάρτησης από τα φυτοφάρμακα·

20. σημειώνει ότι τα περισσότερα κράτη μέλη χρησιμοποιούν εθνικούς δείκτες κινδύνου προκειμένου να αξιολογήσουν, συνολικά ή εν μέρει, τις αρνητικές επιπτώσεις από τη χρήση των φυτοφαρμάκων· υπενθυμίζει ότι, παρά τη ρητή υποχρέωση που προβλέπεται στο άρθρο 15 της οδηγίας, δεν έχουν ακόμη συμφωνηθεί από τα κράτη μέλη εναρμονισμένοι σε επίπεδο ΕΕ δείκτες κινδύνου, κάτι το οποίο καθιστά σχεδόν αδύνατη τη σύγκριση της προόδου που επιτυγχάνεται στα διάφορα κράτη μέλη και στην Ένωση στο σύνολό της· εκφράζει την ικανοποίησή του για την έγκριση, στις 25 Ιανουαρίου 2019, εναρμονισμένων δεικτών κινδύνου από τη μόνιμη επιτροπή φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών (επιτροπή PAFF)·

21. τονίζει τη θεμελιώδη σημασία της βιοποικιλότητας και των ισχυρών οικοσυστημάτων, ιδίως στην περίπτωση των μελισσών και άλλων εντόμων επικονίασης, τα οποία είναι απαραίτητα ώστε να εξασφαλιστεί ένας υγιής και βιώσιμος γεωργικός τομέας· υπογραμμίζει ότι η προστασία της βιοποικιλότητας δεν αποτελεί αποκλειστικά ζήτημα προστασίας του περιβάλλοντος, αλλά και μέσο ώστε να διασφαλιστεί η σταθερή επισιτιστική ασφάλεια της Ευρώπης στο μέλλον·

22. ανησυχεί βαθύτατα για τη συνεχή και δυνητικά αναντίστροφη απώλεια βιοποικιλότητας στην Ευρώπη και για την ανησυχητική μείωση των περρωτών εντόμων, συμπεριλαμβανομένων των επικονιαστών, όπως προκύπτει από τα πορίσματα της επιστημονικής μελέτης του Οκτωβρίου 2017 σχετικά με τη βιομάζα ιπτάμενων εντόμων ⁽¹⁾, σύμφωνα με τα οποία ο πληθυσμός των ιπτάμενων εντόμων σε 63 ζώνες προστασίας της φύσης στη Γερμανία σημείωσε κατακόρυφη πτώση κατά περισσότερο από 75 % μέσα σε 27 χρόνια· επισημαίνει περαιτέρω τη σημαντική μείωση σε κοινά είδη πτηνών σε όλη την Ευρώπη, η οποία θα μπορούσε να οφείλεται στη μείωση του πληθυσμού των εντόμων· σημειώνει, περαιτέρω, τις ακούσιες επιπτώσεις των φυτοφαρμάκων στο έδαφος και στους οργανισμούς του εδάφους ⁽²⁾ και σε άλλα μη στοχευόμενα είδη· θεωρεί ότι τα φυτοφάρμακα είναι ένας από τους βασικούς παράγοντες που είναι υπεύθυνοι για τη μείωση των εντόμων, ειδών πτηνών των αγρών, καθώς και άλλων μη στοχευόμενων οργανισμών και υπογραμμίζει περαιτέρω την ανάγκη της Ευρώπης να στραφεί σε μια πιο βιώσιμη χρήση φυτοφαρμάκων και να αυξήσει τον αριθμό των μη χημικών εναλλακτικών λύσεων και των φυτοπροστατευτικών προϊόντων χαμηλού κινδύνου για τους γεωργούς·

23. υποστηρίζει ότι τα φυτοφάρμακα με βάση τα νεονικοτινοειδή διαδραματίζουν ιδιαίτερο ρόλο στην ανησυχητική μείωση των πληθυσμών των μελισσών σε ολόκληρη την Ευρώπη, όπως καταδεικνύουν διάφορες διεθνείς μελέτες οι οποίες έχουν αποτελέσει τη βάση αναφορών από πολίτες, με εκατοντάδες χιλιάδες υπογραφές από ολόκληρη την ήπειρο·

24. αναγνωρίζει τη σημασία των ΕΣΔ και της IPM για τη σημαντική μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων ώστε να αποφευχθεί η αναντίστροφη απώλεια βιοποικιλότητας και, παράλληλα, να ενθαρρυνθούν αγροοικολογικά μέτρα και η βιολογική γεωργία, όπου είναι δυνατό·

25. τονίζει περαιτέρω ότι η ανάπτυξη βιώσιμων γεωργικών επιλογών είναι αναγκαία για τη μείωση του αντικτύπου της κλιματικής αλλαγής στην επισιτιστική ασφάλεια·

26. εκφράζει την ιδιαίτερη ανησυχία του για τη συνεχιζόμενη χρήση φυτοφαρμάκων με δραστικές ουσίες που είναι μεταλλαξιογόνες, καρκινογόνες ή τοξικές για την αναπαραγωγή ή έχουν ιδιότητες ενδοκρινικής διαταραχής και είναι επιζήμιες για τον άνθρωπο ή τα ζώα· τονίζει ότι η χρήση τέτοιων φυτοφαρμάκων είναι ασύμβατη με τους στόχους και τους σκοπούς της οδηγίας·

27. τονίζει ότι το υδάτινο περιβάλλον είναι ιδιαίτερα ευπαθές στα γεωργικά φάρμακα· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν λάβει μια δέσμη μέτρων για την προστασία του από αυτά· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι τα περισσότερα κράτη μέλη δεν έχουν καταρτίσει ποσοτικούς στόχους και χρονοδιαγράμματα για τη λήψη μέτρων για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος από τα φυτοφάρμακα, ενώ όσα κράτη μέλη το έχουν πράξει δεν προσδιόρισαν τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να μετρηθεί η επίτευξη των στόχων· πιστεύει ότι πρέπει να βελτιωθεί η παρακολούθηση των χρησιμοποιούμενων σήμερα φυτοφαρμάκων στο υδάτινο περιβάλλον·

⁽¹⁾ <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0185809>

⁽²⁾ https://esdac.jrc.ec.europa.eu/public_path/shared_folder/doc_pub/EUR27607.pdf

Τρίτη 12 Φεβρουαρίου 2019

28. σημειώνει ότι η γεωργία αποτελεί μια από τις βασικές αιτίες εξαιτίας των οποίων τα υδατικά συστήματα δεν έχουν καλή χημική κατάσταση, δεδομένου ότι οδηγεί σε μόλυνση από φυτοφάρμακα· επισημαίνει ότι η πρόληψη της εισόδου φυτοφαρμάκων σε συστήματα γλυκών υδάτων είναι οικονομικά αποδοτικότερη από τις τεχνολογίες απομάκρυνσης, και ότι τα κράτη μέλη πρέπει να προσφέρουν τα κατάλληλα κίνητρα ως προς αυτό στους γεωργούς· ως προς αυτό, αναγνωρίζει επίσης τη σημασία της εφαρμογής της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα των υδάτων· εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόοδο που έχουν σημειώσει τα κράτη μέλη στην αντιμετώπιση των ουσιών προτεραιότητας, με αποτέλεσμα λιγότερα υδατικά συστήματα να μην εκπληρώνουν τα πρότυπα για τις ουσίες, όπως το κάδμιο, τον μόλυβδο και το νικέλιο, καθώς και για τα φυτοφάρμακα·

29. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η υποβάθμιση των υδάτινων πόρων οδηγεί όλο και περισσότερο σε περαιτέρω επεξεργασία του νερού από τους παρόχους πόσιμου νερού ώστε να διασφαλίζεται ότι το νερό που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση συμμορφώνεται με τα όρια για τα φυτοφάρμακα, όπως ορίζεται στην οδηγία 98/83/EK του Συμβουλίου, σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, και ότι το σχετικό κόστος το επωμίζονται οι καταναλωτές και όχι οι ρυπαίνοντες·

30. τονίζει ότι ορισμένα φυτοφάρμακα έχουν αναγνωριστεί διεθνώς ως έμμοιροι οργανικοί ρύποι (POP) λόγω του ενδεχομένου μεταφοράς τους σε μεγάλες αποστάσεις, της ανθεκτικότητάς τους στο περιβάλλον και της ικανότητάς τους να βιομεγεθύνονται σε ολόκληρη την αλυσίδα τροφίμων και να βιοσυσσωρεύονται στα οικοσυστήματα, καθώς και των σημαντικών αρνητικών επιπτώσεών τους στην ανθρώπινη υγεία·

31. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι έχουν καθιερωθεί σε όλα τα κράτη μέλη συστήματα κατάρτισης και πιστοποίησης σχετικά με τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, αλλά εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι σε ορισμένα κράτη μέλη δεν τηρούνται οι υποχρεώσεις κατάρτισης για όλα τα απαιτούμενα θέματα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι· υπογραμμίζει τη σημασία της κατάρτισης των χρηστών για τη διασφάλιση της ασφαλούς και βιώσιμης χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων· θεωρεί σκόπιμο να γίνεται διάκριση μεταξύ επαγγελματιών και ερασιτεχνών χρηστών, δεδομένου ότι δεν υπόκεινται στις ίδιες υποχρεώσεις· υπογραμμίζει ότι τόσο οι επαγγελματίες όσο και οι μη επαγγελματίες χρήστες φυτοπροστατευτικών προϊόντων πρέπει να λαμβάνουν επαρκή κατάρτιση·

32. επισημαίνει τις δυνατότητες χρήσης ευφυούς τεχνολογίας και γεωργίας ακριβείας ως μέσων καλύτερης χορήγησης φυτοπροστατευτικών προϊόντων και αποτροπής της διασποράς τους σε περιοχές στις οποίες δεν είναι απαραίτητα, για παράδειγμα με τη χρήση τεχνολογίας δρόνων ή GPS ακριβείας· τονίζει επιπλέον ότι η υιοθέτηση τέτοιων λύσεων θα μπορούσε να ενισχυθεί στα κράτη μέλη, εάν ενσωματώνονταν καλύτερα σε μαθήματα κατάρτισης και συστήματα πιστοποίησης για χρήστες φυτοφαρμάκων στα ΕΣΔ·

33. τονίζει ότι φυτοπροστατευτικά προϊόντα δεν χρησιμοποιούνται μόνο στη γεωργία, αλλά και για τον έλεγχο των ζιζανίων και των επιβλαβών οργανισμών σε περιοχές που χρησιμοποιούνται από το ευρύ κοινό ή από ευπαθείς ομάδες, όπως ορίζονται στο άρθρο 12α της οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων πάρκων και των σιδηροδρόμων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε τέτοιες περιοχές δεν είναι ενδεδειγμένη· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι αρκετά κράτη μέλη και πολλές περιφερειακές και τοπικές αρχές έχουν λάβει μέτρα για να περιορίσουν ή να απαγορεύσουν τη χρήση φυτοφαρμάκων σε περιοχές που χρησιμοποιούνται από το ευρύτερο κοινό ή από ευπαθείς ομάδες· σημειώνει, ωστόσο, την απουσία μετρήσιμων στόχων στα περισσότερα κράτη μέλη·

34. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι πολλά κράτη μέλη δεν έχουν ερμηνεύσει σωστά την απαίτηση του άρθρου 12 στοιχείο α) θεωρώντας ότι αναφέρεται μόνο στη μη γεωργική χρήση, ενώ, ουσιαστικά, στις ευπαθείς ομάδες όπως αυτές που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 περιλαμβάνονται οι κάτοικοι που υπόκεινται σε υψηλή έκθεση σε φυτοφάρμακα για μεγάλο χρονικό διάστημα· σημειώνει επίσης ότι η Επιτροπή επιβεβαίωσε πως δεν υπάρχει νομικός λόγος που να αιτιολογεί την εξαίρεση των γεωργικών εφαρμογών από τις διατάξεις του άρθρου 12·

35. επισημαίνει τη συνεχή στήριξη της βιολογικής γεωργίας εκ μέρους των κρατών μελών ως συστήματος χαμηλής εισροής φυτοφαρμάκων· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων βιολογικής γεωργίας έχει συνεχίσει να αυξάνεται στην Ένωση, αλλά σημειώνει ότι η πρόοδος εξακολουθεί να διαφέρει αισθητά μεταξύ των κρατών μελών·

36. επισημαίνει ότι οι βιοκαλλιεργητές υφίστανται οικονομικές ζημιές όταν το έδαφος και τα βιολογικά προϊόντα τους μολύνονται από τη χρήση φυτοφαρμάκων σε γειτονικές εκμεταλλεύσεις μέσω, για παράδειγμα, της διασποράς των ψεκαζόμενων φυτοφαρμάκων και της μετατόπισης των επίμονων δραστικών ουσιών στο περιβάλλον· σημειώνει ότι, ως εκ τούτου, λόγω ενεργειών πέραν του ελέγχου τους, οι βιοκαλλιεργητές μπορεί να υποχρεωθούν να πουλούν τα προϊόντα τους ως συμβατικά, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να τα πουλούν σε υψηλότερη τιμή ή ακόμη και να αίρεται η πιστοποίησή τους·

Τρίτη 12 Φεβρουαρίου 2019

37. επισημαίνει ότι, ενώ τα κράτη μέλη γενικά έχουν συστήματα για να συγκεντρώνουν πληροφορίες σχετικά με την οξεία δηλητηρίαση από φυτοφάρμακα, αμφισβητείται η ακρίβεια αυτών των δεδομένων και η χρήση τους· επισημαίνει το γεγονός ότι συστήματα για τη συγκέντρωση τέτοιων πληροφοριών σχετικά με τη χρόνια δηλητηρίαση δεν έχουν εφαρμοστεί σε ευρεία κλίμακα·

38. επισημαίνει το γεγονός ότι, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της EFSA για τα υπολείμματα γεωργικών φαρμάκων σε τρόφιμα, το 97,2 % των δειγμάτων σε ολόκληρη την Ευρώπη ήταν εντός των νόμιμων ορίων βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ, κάτι που αποδεικνύει ότι το σύστημα παραγωγής τροφίμων είναι εξαιρετικά αυστηρό και ασφαλές·

Συστάσεις

39. καλεί τα κράτη μέλη να ολοκληρώσουν την εφαρμογή της οδηγίας χωρίς άλλη καθυστέρηση·

40. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι όλοι οι σχετικοί συμφεροντούχοι, συμπεριλαμβανομένου του κοινού, συμμετέχουν σε οποιοδήποτε δραστηριότητες συμφεροντούχων σχετικά με τα φυτοφάρμακα, όπως προβλέπεται στην οδηγία 2003/35/ΕΚ και στη Σύμβαση του Aarhus·

41. καλεί τα κράτη μέλη να αναλάβουν προδραστικό ρόλο στην πρακτική εφαρμογή της οδηγίας, προκειμένου να εντοπίσουν κενά και ειδικούς τομείς που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή όσον αφορά την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος και να μην περιορίζονται στους συνήθεις εθνικούς μηχανισμούς μεταφοράς και ελέγχου·

42. καλεί τα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν ότι η ΕΕ πρέπει να λάβει άμεσα μέτρα για τη μετάβαση στην πιο ορθολογική χρήση των φυτοφαρμάκων και ότι την κύρια ευθύνη για την εφαρμογή αυτών των πρακτικών φέρουν τα κράτη μέλη· τονίζει ότι είναι κεφαλαιώδης η ταχεία δράση·

43. καλεί τα κράτη μέλη να τηρήσουν τις καθορισμένες προθεσμίες για την έκδοση των αναθεωρημένων ΕΣΔ· παροτρύνει τα κράτη μέλη που δεν το έχουν ακόμη πράξει να τα εκδώσουν χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση, αυτή τη φορά με σαφείς ποσοτικούς στόχους και ως μετρήσιμο γενικό στόχο την άμεση και μακροπρόθεσμη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων της χρήσης φυτοφαρμάκων, συμπεριλαμβανομένων σαφώς καθορισμένων ετήσιων στόχων μείωσης, και με ιδιαίτερη προσοχή όσον αφορά τις πιθανές επιπτώσεις στους επικονιαστές και την προώθηση και υιοθέτηση μη χημικών εναλλακτικών λύσεων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων χαμηλού κινδύνου, σύμφωνα με τις αρχές της IPM·

44. καλεί την Επιτροπή να προτείνει έναν φιλόδοξο και δεσμευτικό στόχο σε επίπεδο ΕΕ για τη μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων·

45. καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει περαιτέρω τις κατευθυντήριες γραμμές για όλες τις αρχές της IPM και την εφαρμογή τους· ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, από την Επιτροπή να καταρτίσει κατευθυντήριες γραμμές για τον καθορισμό κριτηρίων για τη μέτρηση και την αξιολόγηση της εφαρμογής της IPM στα κράτη μέλη·

46. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την προώθηση των φυτοφαρμάκων χαμηλού κινδύνου και να δώσουν προτεραιότητα σε μη χημικές λύσεις και μεθόδους που συνεπάγονται τον χαμηλότερο κίνδυνο βλάβης στην υγεία και το φυσικό περιβάλλον, ενώ παράλληλα διασφαλίζουν την αποτελεσματική και αποδοτική προστασία των καλλιεργειών· τονίζει ότι, για να στεφθεί αυτή η προσπάθεια με επιτυχία, πρέπει να ενισχυθούν τα οικονομικά κίνητρα για τους γεωργούς ώστε να επιλέγουν αυτές τις λύσεις·

47. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δώσουν μεγαλύτερη έμφαση στην προώθηση της ανάπτυξης, έρευνας και εμπορίας εναλλακτικών λύσεων χαμηλού κινδύνου και βιολογικών λύσεων, μεταξύ άλλων με την αύξηση των χρηματοδοτικών ευκαιριών στο πλαίσιο του «Ορίζων Ευρώπη» και του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027· υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να προτιμώνται οι ορθολογικές βιολογικές, φυσικές και άλλες μέθοδοι χωρίς χημικά μέσα έναντι των χημικών φυτοφαρμάκων, εφόσον εξασφαλίζουν ικανοποιητικό έλεγχο των επιβλαβών οργανισμών· υπενθυμίζει τη σημασία της προστιθέμενης αξίας των οικολογικά βιώσιμων και ασφαλών τεχνικών φυτοπροστασίας·

48. καλεί την Επιτροπή να εκπληρώσει χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση τη δέσμευση που ανέλαβε στο πλαίσιο του 7ου προγράμματος δράσης για το περιβάλλον και να χαράξει ενωσιακή στρατηγική για ένα μη τοξικό περιβάλλον που θα ευνοεί την καινοτομία και την ανάπτυξη βιώσιμων υποκατάστατων, συμπεριλαμβανομένων μη χημικών λύσεων· αναμένει από την Επιτροπή να λάβει ιδιαίτερα υπόψη, στο πλαίσιο της εν λόγω στρατηγικής, τον αντίκτυπο των φυτοφαρμάκων στο περιβάλλον και στην ανθρώπινη υγεία·

49. υποστηρίζει ότι πρέπει να δοθεί περισσότερη έμφαση στη μείωση των κινδύνων, δεδομένου ότι η εκτεταμένη χρήση ουσιών χαμηλού κινδύνου ενδέχεται να αποβεί πιο επιβλαβής σε σχέση με την περιορισμένη χρήση ουσιών υψηλού κινδύνου·

Τρίτη 12 Φεβρουαρίου 2019

50. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν καλύτερη συνοχή της οδηγίας και της εφαρμογής της με τη σχετική νομοθεσία και τις πολιτικές της ΕΕ, και ιδίως με τις διατάξεις στο πλαίσιο της ΚΓΠ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, και ειδικότερα να ενσωματώσουν τις αρχές της IPM ως νομικές απαιτήσεις στην ΚΓΠ σύμφωνα με το άρθρο 14 της οδηγίας·

51. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να περιορίσουν αυστηρά τον αριθμό των παρεκκλίσεων βασικής χρήσης βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 και να επικαιροποιήσουν τα σχετικά έγγραφα καθοδήγησης, ώστε να διασφαλιστεί ότι η εκτίμηση κινδύνου για τα φυτοφάρμακα αντικατοπτρίζει την πραγματική έκθεση και τις πραγματικές συνθήκες και ότι λαμβάνει υπόψη όλες τις πιθανές επιπτώσεις στην υγεία και το περιβάλλον·

52. συνιστά να δοθεί στα κράτη μέλη η ευελιξία να εφαρμόσουν την IPM ως μέρος των οικολογικών μέτρων της ΚΓΠ·

53. εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόσφατη έγκριση εναρμονισμένων δεικτών κινδύνου από τη μόνιμη επιτροπή φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών (επιτροπή PAFF) και καλεί τα κράτη μέλη να προχωρήσουν στη θέσπιση και την εφαρμογή εναρμονισμένων δεικτών κινδύνου, όπως προτάθηκε πρόσφατα από την Επιτροπή, προκειμένου να παρακολουθείται ορθά ο αντίκτυπος από πλευράς μείωσης των φυτοφαρμάκων·

54. καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει ένα πλήρως λειτουργικό και διαφανές σύστημα για την τακτική συλλογή δεδομένων σχετικά με τη χρήση φυτοφαρμάκων, τον αντίκτυπο που έχει στην υγεία ανθρώπων και ζώων η επαγγελματική και η μη επαγγελματική έκθεση σε φυτοφάρμακα, και την παρουσία υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων στο περιβάλλον, ιδίως στο έδαφος και στο νερό·

55. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν ερευνητικά προγράμματα με στόχο τον προσδιορισμό του αντικτύπου της χρήσης φυτοφαρμάκων στην ανθρώπινη υγεία, τα οποία θα λαμβάνουν υπόψη όλο το φάσμα τοξικολογικών και μακροπρόθεσμων επιδράσεων, συμπεριλαμβανομένων της ανοσοτοξικότητας, των ενδοκρινικών διαταραχών και της νευροαναπτυξιακής τοξικότητας, και θα εστιάζονται στις επιπτώσεις της προγεννητικής έκθεσης σε φυτοφάρμακα στην υγεία των παιδιών·

56. προτρέπει την Επιτροπή να υιοθετήσει μια προσέγγιση βάσει κινδύνου σχετικά με τη διαχείριση και τη χρήση των ευρέως χρησιμοποιούμενων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, η οποία θα στηρίζεται σε ανεξάρτητα επιστημονικά στοιχεία που έχουν αξιολογηθεί από ομοτίμους·

57. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει, πριν από τη λήξη της τρέχουσας θητείας της, ειδική νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, εκτός της γενικής αναθεώρησης σε σχέση με την πρωτοβουλία REFIT, προκειμένου να προστεθεί ορισμός και χωριστή κατηγορία για τις «ουσίες που απαντούν στη φύση» και τις «όμοιες με τις φυσικές ουσίες» για τις οποίες το κριτήριο θα ήταν η υφιστάμενη παρουσία και έκθεση της ουσίας στη φύση, και επίσης προκειμένου να καθιερωθεί μια αυστηρή ταχεία διαδικασία αξιολόγησης, αδειοδότησης και καταχώρισης των βιολογικών φυτοφαρμάκων χαμηλού κινδύνου, σύμφωνα με τα ψηφίσματά του της 15ης Φεβρουαρίου 2017 σχετικά με τα χαμηλού κινδύνου φυτοφάρμακα βιολογικής προέλευσης και της 13ης Σεπτεμβρίου 2018 σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009) για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα·

58. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή των υποχρεώσεων που υπέχει η Ένωση δυνάμει του πρωτοκόλλου της σύμβασης του 1979 σχετικά με τη διαμεθοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση και της σύμβασης της Στοκχόλμης του 2004 για τους έμμονους οργανικούς ρύπους, και κατά συνέπεια να εντείνουν τις προσπάθειές τους για να εξαλείψουν την παρασκευή, τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση φυτοφαρμάκων που περιέχουν έμμονους οργανικούς ρύπους, παράλληλα με τη θέσπιση διατάξεων για τη διάθεση των αποβλήτων που περιέχουν ή είναι μολυσμένα από οποιαδήποτε από αυτές τις ουσίες·

59. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τη διαθεσιμότητα ανεξάρτητων συμβουλευτικών υπηρεσιών παρεχόμενων από επαγγελματίες για την παροχή συμβουλών και εκπαίδευσης στους τελικούς χρήστες σχετικά με τη βιώσιμη χρήση φυτοφαρμάκων, και ειδικότερα σχετικά με την IPM·

60. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δώσουν μεγαλύτερη έμφαση στις περαιτέρω επενδύσεις και την έρευνα για την ανάπτυξη και υιοθέτηση τεχνολογιών ακριβείας και ψηφιακών γεωργικών τεχνολογιών, προκειμένου να καταστούν αποτελεσματικότερα τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και να μειωθεί έτσι σημαντικά η εξάρτηση από τα φυτοφάρμακα, σύμφωνα με τους στόχους της οδηγίας, μειώνοντας έτσι την έκθεση τόσο των επαγγελματιών χρηστών όσο και του ευρύτερου κοινού· θεωρεί ότι η χρήση της ψηφιοποίησης ή της γεωργίας ακριβείας δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε εξάρτηση από εισροές ή σε οικονομική υπερχρέωση για τους γεωργούς·

Τρίτη 12 Φεβρουαρίου 2019

61. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να μην επιτρέπουν πλέον τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε περιοχές που χρησιμοποιούνται από το ευρύ κοινό ή από ευπαθείς ομάδες, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009·
62. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στην προστασία των ευπαθών ομάδων, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της έλλειψης προστασίας των κατοίκων της υπαίθρου που ζουν κοντά σε καλλιέργειες· καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προτείνουν άμεσες απαγορεύσεις της χρήσης φυτοφαρμάκων σε ικανές αποστάσεις από σπίτια κατοίκων, σχολεία, παιδικές χαρές, βρεφονηπιακούς σταθμούς και νοσοκομεία·
63. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να επενδύσουν στην περαιτέρω έρευνα σχετικά με τον αντίκτυπο των φυτοφαρμάκων στα μη στοχευόμενα είδη και να αναλάβουν αμέσως δράση για την ελαχιστοποίησή του·
64. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν ένα γεωργικό μοντέλο που να βασίζεται σε στρατηγικές προληπτικές και έμμεσης φυτοπροστασίας, με στόχο τη μείωση της χρήσης εξωτερικών εισροών, και σε πολυλειτουργικές ουσίες που απαντούν στη φύση· αναγνωρίζει τη ανάγκη περισσότερης έρευνας και ανάπτυξης προληπτικών και έμμεσων αγροοικολογικών φυτοϋγειονομικών στρατηγικών·
65. καλεί τα κράτη μέλη να αυξήσουν τις επενδύσεις τους σε πρακτικές προσαρμογής που εμποδίζουν τις αγροχημικές ουσίες να φθάνουν στην επιφάνεια και στα βαθιά ύδατα, καθώς και σε μέτρα που αποσκοπούν στον περιορισμό της πιθανής απόπλυσης των εν λόγω ουσιών στα υδατορρέυματα, τους ποταμούς και τις θάλασσες· συνιστά να απαγορεύεται η χρήση τους σε εδάφη που ενδέχεται να αποστραγγίζονται προς υπόγεια ύδατα·
66. επισημαίνει ότι είναι απολύτως αναγκαία η τακτική αξιολόγηση της αναλογικότητας μεταξύ της ποσότητας των πωληθέντων γεωργικών φαρμάκων και της γεωργικής έκτασης στην οποία εφαρμόζονται, στηριζόμενη στις βάσεις δεδομένων χρηστών και στα αρχεία πωλήσεων·
67. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν την πλήρη και ενιαία εφαρμογή των κριτηρίων αποκλεισμού βάσει επικινδυνότητας για δραστικές ουσίες που είναι μεταλλαξιογόνες, καρκινογόνες ή τοξικές για την αναπαραγωγή ή που έχουν ιδιότητες ενδοκρινικής διαταραχής·
68. καλεί τα κράτη μέλη να τηρούν αυστηρά την απαγόρευση εισαγωγής απαγορευμένων φυτοφαρμάκων στην ΕΕ από τρίτες χώρες και να εντείνουν τους ελέγχους στα εισαγόμενα τρόφιμα·
69. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει προσεκτικά όλα τα διαθέσιμα μέτρα για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της κίνησης των διαδικασιών επί παραβάσει κατά των κρατών μελών που δεν συμμορφώνονται με την υποχρέωση πλήρους εφαρμογής της οδηγίας·
70. καλεί την Επιτροπή να λάβει αυστηρά μέτρα κατά των κρατών μελών που κάνουν συστηματική κατάχρηση των παρεκκλίσεων για τα απαγορευμένα φυτοφάρμακα που περιέχουν νεονικοτινοειδή·
71. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την πλήρη εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και την αποτελεσματική επιβολή της όσον αφορά την προστασία των υδάτινων πόρων·
72. ζητεί να δοθεί επαρκή χρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» για την προώθηση της ανάπτυξης φυτοϋγειονομικών στρατηγικών που θα βασίζονται σε μια συστημική προσέγγιση που θα συνδυάζει καινοτόμες αγροοικολογικές τεχνικές και προληπτικά μέτρα για τη μείωση της χρήσης εξωτερικών εισροών στο ελάχιστο·
73. καλεί την Επιτροπή να συστήσει πανευρωπαϊκή πλατφόρμα για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων στην οποία θα συμμετέχουν τομεακοί ενδιαφερόμενοι φορείς και εκπρόσωποι σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, προκειμένου να διευκολυνθεί η ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τη μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων·

ο

ο ο

74. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.